

پشت پرده تلاش وزارت بهداشت برای واگذاری توزیع داروهای ترک اعتیاد به داروخانه‌ها اگر داروهای ترک اعتیاد به صورت گسترده در اختیار داروخانه‌ها قرار گیرد، مطمئناً کنترل آن‌ها بسیار سخت خواهد شد و از سوی دیگر داروهای تحت نظر و کنترل، به درستی رصد نمی‌شوند.

وزارت بهداشت چند سالی است که به طور جد در تلاش است تا توزیع داروهای ترک اعتیاد را به داروخانه‌ها واگذار کند.

به گزارش پایگاه خبری اعتیاد و به نقل از باشگاه خبرنگاران جوان، بعد از آنکه موضوع نشست متادون در بازار سیاه داغ شد، هر دستگاهی انگشت اتهام را به سوی دیگری نشانه گرفت. وزارت بهداشت به عنوان متولی توزیع این نشست را حاصل دارو فروشی درمانگران اعتیاد می دانست و ستاد مبارزه با موادمخدر هم نیم نگاهی به سازمان غذا و دارو به عنوان بازوی اجرایی وزارت بهداشت داشت.

درمانگران اعتیاد نیز مدعی بودند متادون موجود در بازار سیاه بسیار بیشتر از سهمیه مراکز ترک اعتیاد است و ممکن نیست آن‌ها هم به بیماران دارو دهند و هم بتوانند این مقدار دارو در بازار سیاه را تامین کنند.

حالا حدود ۵ سال از روزی که تصمیم به مقابله جدی با نشست متادون در بازار آزاد گرفته شد می گذرد، اما همچنان در دکه های روزنامه فروشی شوش و سایر محلات و در عطاری ها انواع داروهای ترک اعتیاد به فروش می رسد.

پیشتر مقرر شده بود تا سازمان غذا و دارو برای مشخص شدن محل نشست متادون و سایر داروهای ترک اعتیاد، این داروها را هولوگرام دار کند تا مشخص شود نشست از چه محلی صورت می گیرد.

اما این اتفاق به دلایلی که هنوز نیز مشخص نشده، هرگز رخ نداد و در مقابل وزارت بهداشت با صرف هزینه ای کلان از بخش خصوصی برای نظارت بر عملکرد مراکز درمان اعتیاد کمک گرفت، اما نتیجه این اقدام نیز هرگز مشخص نشد.

در این بین وزارت بهداشت هر چند وقت یکبار طرح واگذاری توزیع داروهای ترک اعتیاد به داروخانه ها را مطرح می کند، آنهم به این بهانه که نشست از مراکز ترک اعتیاد است. نکته جالب این جاست که ستاد مبارزه با مواد مخدر به عنوان سیاست گذار امر مبارزه با مواد مخدر و درمان اعتیاد هر بار نیز به طور جد با این موضوع مخالفت کرده است.

در آخرین مورد نیز پرویز افشار سخنگوی ستاد مبارزه با مواد مخدر معتقد است با توجه به تجارب سایر کشورها، توزیع داروی ترک اعتیاد در داروخانه ها موجب افزایش اعتیاد در جامعه شده است.

این صحبت های افشار بعد از تجربه توزیع داروهای نظیر ترامادول و ریتالین مطرح می شود، داروهای که همچنان مشتریان زیادی در بازار دارند و اعتیاد به آنها در میان دانش آموزان و دانشجویان دیده می شود.

توزیع داروهای ترک اعتیاد در داروخانه ها باعث افزایش اعتیاد می شود

پرویز افشار سخنگوی ستاد مبارزه با مواد مخدر در گفتگو با خبرنگار حوزه رفاه و تعاون گروه اجتماعی باشگاه خبرنگاران جوان؛ در رابطه با سیاست گذاری درمان اعتیاد و محل قرارگیری گروه های ترک اعتیاد اظهار کرد: ستاد مبارزه با مواد مخدر بر میزان و نحوه توزیع داروهای ترک اعتیاد تعصب خاصی ندارد.

وی افزود: موادی که قابلیت انحراف و سوءاستفاده را دارند و اعتیادآور هستند در داروخانه های بسیاری از کشورهای دنیا وجود دارند و مکانیسم های کنترلی مناسبی برای آنها وجود ندارد که باعث سونامی مصرف این داروها شده و یک اعتیاد مضاعف را متوجه مردم آن کشور کرده است.

افشار گفت: در بسیاری از کشورهای دنیا داروی اُکسی کدون در داروخانه ها یافت می شود، این در حالی است که تمام کشورها برای تهیه دارو ملزم به تجویز نسخه هستند، اما متأسفانه این قانون به صورت مطلوب اجرا نمی شود.

وی ادامه داد: داروهای استامینوفن کدئین، دیفنوکسیلات و تعدادی از داروهای که برای درمان اختلالات روانی استفاده می شوند، در ایران به راحتی در دسترس هستند و همچنین طی چند سال گذشته دسترسی به ترامادول که یک داروی ضد درد است و کاربرد بسیار معدود دارد نیز آسان شده است.

سخنگوی ستاد مبارزه با مواد مخدر گفت: ستاد مبارزه با مواد مخدر با توزیع داروهای ترک اعتیاد در داروخانه ها مخالف نیست و تاکید دارد که باید این داروها در داروخانه های دولتی و یا در بیمارستان هایی که در همان جا دارو را تجویز می کنند، ارائه شود.

افشار تصریح کرد: اگر داروهای ترک اعتیاد به صورت گسترده در اختیار داروخانه ها قرار گیرد، مطمئناً کنترل آنها بسیار سخت خواهد شد و از سوی دیگر داروهای تحت نظر و کنترل، به درستی رصد نمی شوند.

وی در ادامه افزود: موضوع درمان نگهدارنده و درمان با داروهای آگونیسم (متادون و شربت ترک تریاک) مطرح شد تا شرایطی برای نگهداری و کنترل این داروها فراهم شود و ظرف های خالی این داروها به معاونت های غذا و دارو دانشگاه های پزشکی تحویل داده شود.

سخنگوی ستاد مبارزه با مواد مخدر ادامه داد: سامانه آیداتیس طی دو سال گذشته برای ثبت اطلاعات بیماران راه اندازی شد که تاکنون بیش از یک میلیون معتاد برای درمان اعتیاد خود به این سایت مراجعه کردند.

وی بیان کرد: ستاد مبارزه با مواد مخدر تاکید دارد که داروهای ترک اعتیاد در این گروه قرار گیرد، به این دلیل که این مکانیسم کنترلی است و اگر وزارت بهداشت و درمان، سازمان غذا و دارو و اتحادیه های داروسازان برای توزیع این مواد در داروخانه ها یک تضمین دهند، ما شاید با این رویه موافقت کنیم، اما تاکنون هیچ ضمانت نامه ای برای توزیع داروهای ترک اعتیاد در داروخانه ها داده نشده است.

افشار گفت: مخالفت ستاد با توزیع داروهای ترک اعتیاد در داروخانه‌ها، به دلیل شرایطی است که بعد از توزیع ممکن است دامن‌گیر کشور شود و تجارب سایر کشورهای دیگر نیز حاکی از آن است که توزیع این گونه داروها در داروخانه‌ها باعث افزایش اعتیاد شده است.

البته نباید فراموش کرد که توزیع دارو توسط داروخانه‌ها معایب زیادی از جمله نشت دارو، فروش به افراد کم سن و سال و فروش با نسخه‌های جعلی دارد. حتی در برخی موارد افراد به نسخه‌هایی که با پول صادر شده به داروخانه مراجعه و دارو دریافت می‌کنند.

پشت پرده اصرار وزارت بهداشت چیست؟

اکنون وزارت بهداشت برای اجرای طرح پزشک خانواده با کمبود نیرو مواجه شده است. در اخبار مختلف که از استانها مخابره شده است، بیشتر آنها با کمبود پزشک عمومی مواجه هستند و همین امر اجرای طرح را به تعویق انداخته است.

یکی از راه حل های وزارت بهداشت برای تامین پزشک مورد نیاز، استفاده از پزشکانی است که در بخش خصوصی و به ویژه درمان اعتیاد فعال هستند.

هم اکنون حدود ۷ هزار پزشک در بحث درمان اعتیاد فعالیت می‌کنند و وزارت بهداشت امیدوار است با حضور آنها بتواند طرح پزشک خانواده را اجرایی کند. اما مانع بر سر راه وزارت بهداشت درآمد این پزشکان است. به همین علت وزارت بهداشت تصمیم دارد با سپردن توزیع دارو به داروخانه‌ها، فشار اقتصادی را بر درمانگران اعتیاد افزایش دهد تا آنها مجبور به پیوستن به طرح پزشک خانواده شوند.

همین موضوع ممکن است درمان اعتیاد در کشور را با مشکل مواجه کند و همین ۱۰ درصد معتادانی که با درمان ترک می‌کنند نیز به مانند ۹۰ درصد دیگر دوباره به چرخه اعتیاد بازگردند.

منبع: باشگاه خبرنگاران جوان